

Otázky a okruhy ke zkoušce z Dějin Japonska

ZNAKY (je třeba pasivně znát čtení a význam výrazů)

繩文 džómon

弥生 jajoi

古墳 kofun

大和 jamato

飛鳥 asuka

奈良 nara

平安 heian

鎌倉 kamakura

室町 muromači

戦国時代 sengoku džidai

江戸 edo

明治 Meidži

大正 Taišó

昭和 Šówa

平成 Heisei

天平 tempjó,

北山文化 Kitajama bunka

東山文化 Higašijama bunka

安土桃山 Azuči-Momojama

藤原 Fudžiwara

豊臣秀吉 Tojotomi Hidejoši

徳川家康 Tokugawa Iejasu

天皇 tennó

公家 kuge

侍 samurai

武士 buši

武家 buke

大名 daimjó

藩 han

大和 Jamato

山城 Jamaširo

薩摩 Sacuma

関西 Kansai

畿内 Kinai

近畿 Kinki

関東 Kantó

HLAVNÍ OTÁZKY

- I. jednotlivá období pravěku a jejich stručná charakteristika
- II. dělení období džómon a stručná charakteristika jednotlivých pod-období
- III. období jajoi
- IV. období kofun
- V. počátky státu Jamato
- VI. období asuka
- VII. období Nara
- VIII. heian – první polovina
- IX. heian – druhá polovina
- X. kamakura
- XI. muromači
- XII. období “Bojujících států”
- XIII. edo – první polovina
- XIV. edo – druhá polovina
- XV. proces vedoucí ke zrušení šógunátu v 19. století
- XVI. Meidži – chronologie změn a reform

- XVII. samurajstvo – průřez staletími: vznik, období moci, zrušení
- XVIII. centra moci – kde, kdy, zeměpisné přesuny, systémové proměny
- XIX. Fudžiwarové – jejich vliv na politiku: vzestup, vrchol.
- XX. *kuge* versus *buke*, dualismus moci – kdy, jak to fungovalo?
- XXI. první čínské zdroje: které a co se z nich dovídáme o Japonskom pravěku/starověku?
- XXII. království Rjúccú – průřez staletími
- XXIII. vývoj držby půdy – stručná definice v průřezu staletími
- XXIV. vývoj státní struktury – územní, politické (cís. rod, regenti)
- XXV. základní časové body charakterizující vojenský expanzionismus Japonska od éry Meidži

BOČNÍ POD-OTÁZKY (odpovědi jenom stručně, někde postačí jenom základní body nabo grafické znázornění)

- . na základe čeho se určují / vymezují pod-oddělení džómonu
- . základné typy pravěké keramiky – kdy, kde, kam se šířili
- . pravěká pohřební praxe a její zeměpisné a časové rozšíření
- . distribuce zoomorfního a antropomorfního zdobení keramiky – která kde?
- . jajoi: nové materiály a rozdělení jejich použití/úlohy
- . jajoi: hmotné a kulturní importy – a odkud
- . jajoi: dvě domácí centra bronzových objektů
- . jajoi: pěstování rýže a jeho vliv na architekturu a rituál
- . jajoi: keramika
- . jajoi: jednotlivé možné vlny přestěhovaectví – odkud, podmínky, co přinesly
- . jajoi: nové vymoženosti („technologies“)
- . Pimeko a její možná vysvětlení
- . Jamato vs Izumo – a božstvo Ókuninuši
- . dělení období podle hrobiek – podle jejich polohy, tvaru a velikosti
- . typy kofunů: poloha. tvar. velikost. doba.
- . reformy Taika

- . rody udži a rodové zřízení
- . zvyšování moci rodu Jamato
- . Trojica božských pokladů a nejsvětější šintóické lokality
- . duchovní stránka období kofun – kontinent vs domácí víra
- . dědictví doby panování Kimmeie
- . největší hrobka na světě
- . první žena na tróně („tennó“) státu Jamato
- . teorie *kiba minzoku*
- . boje o državu Kara
- . vnitropolitické napětí při příchodu buddhismu
- . státotvorní proces po r. 600
- . Porovnejte body reformy Taika a kodexu Taihó.
- . Jaké byly hlavní vládní úřady v *ricurjó-kokka* ?
- . *Tódaidži* – jeho úloha kulturní, politická, architektonická, náboženská
- . dvě narské linie císařského rodu
- . šíření území státu – dobývané kmeny
- . císařka Kóken / Šótoku a mnich Dókjó – incident, k čemu to vedlo
- . co zmařilo usazení sa Dvora v Nagaoka-kjó a jaký to mělo rituální rozměr?
- . nové proudy v buddhismu v době heian
- . *Enrjakudži* – jeho úloha zeměpisná, náboženská, kulturní, politická
- . obrana státu v době heian
- . podstata ústřední státní moci v období *sek-kan*
- . vzpoura Taira-no Masakado-a – kde, kdy, jaký výsledek
- . Stručně vystihněte vývoj ústřední státní moci v období *insei*.
- . Co byla idea *goon-hókó* a co bylo její první vážné narušení?
- . orgány voj. vlády v Kamakuře a dualismus moci
- . co znamenal titul *šikken* a kdo si ho uzurpoval?
- . Go-Toba
- . Go-Daigo
- . Ašikaga Jošimicu
- . Ašikaga Jošimasa
- . *Higašijama-bunka* (Kultura Východních hor)
- . *Kitajama-bunka* (Kultura Severních hor)
- . Kdo začal válku Ónin a jaké byly její následky?
- . Tojotomi Hidejoši
- . Jaké tábory bojovali u místa zvaném Sekigahara a kdo zvítězil?
- . Jaké tábory bojovali u místa zvaném Dannoura a kdo zvítězil?
- . trojí rozdělení daimjóů v době edo
- . pojmy *han* a *daimjó*
- . Jaké názorové proudy byly v konfliktu vedoucím k zrušení šógunátu Tokugawů?
- . dvě důležité ústavy moderního Japonska a jejich rozdíly
- . Vyjmenujte základní charakteristiky rozvoje systému školství v Japonsku éry Meidži.